

FAQ för projektet Hållbarhetskriterier och livscykelanalys för skogsbruk

Varför finns de här standarderna?

Standarderna är en del i EU-kommissionens arbete för att uppmuntra till användning av produkter tillverkade helt eller delvis av biomassa. De ska bli underlätta vid tillverkning, kommunikation, inköp och användande av biobaserade produkter. Standarderna är framtagna på uppdrag av EU-kommissionen (DG GROW) med syfte att främja framväxten av en bioekonomi i Europa. De är frivilliga att använda men refereras till i utlysningar för olika EU-forskningsprojekt och EU-strategier.

Vilken betydelse har standarder för biobaserade produkter för Sverige och för svenskt skogsbruk?

I Sverige är skogsråvara en stor del av den biobaserade ekonomin och av producerade biobaserade produkter. Genom att använda standarderna som grund får resultaten hög trovärdighet eftersom de baseras på internationella överenskommelser där många olika parter varit representerade. Svenskt skogsbruk kan därmed på ett enhetligt och transparent sätt kommunicera sitt hållbarhetsarbete och LCA-data.

Vid framtagande av standarderna lyckades de svenska experterna få gehör för viktiga frågor för skogsbruket, t ex att man ska ta hänsyn till hela omloppstiden när man ser till olika påverkansfaktorer.

Varför har BioInnovations-projektet *Hållbarhetskriterier och livscykelanalys för skogsbruk* genomförts?

De framtagna standarderna för biobaserade produkter är fortfarande ganska öppna när det gäller tillämpning och de behöver specificeras ytterligare för att enklare kunna implementeras. Det är då bättre att det är svenska skogsföretag och forskare med hög samlad kompetens om svenska förhållanden som kommer överens om kraven som ska ställas på svensk skog än att länder med andra förhållanden för skogsbruk gör detta.

Vad är en PCR?

PCR (Product Category Rules) ger detaljer om hur man ska räkna LCA (livscykelanalys) på olika produkter för att få mer jämförbara resultat. Det kan t ex handla om hur man drar systemgränser eller vilken påverkansfaktor som är mest relevant att räkna på och hur. Att ta fram en PCR följer en specifik process.

Varför behöver skogsbruket jobba med en PCR och LCA?

Även om LCA-resultaten är mest betydelsefulla att kommunicera om för företag längre fram i värdekedjan så krävs data från tidigare led. Då är det viktigt för skogsbruket att ta fram en PCR som gör att man räknar likadant på deras råvara oavsett slutprodukt.

I annat fall finns risken att olika typer av data behöver lämnas till olika typer av köpare. Ofta vet man ju inte heller säkert så tidigt i kedjan exakt vad det ska bli av råvaran, vilket gör det ännu viktigare att börja i rätt ände. Finns det en flora av PCR:er för olika intermediära och slutliga produkter som ställer olika krav på skogsbruket blir det besvärligt för skogsbruket och även svårare att kommunicera om de biobaserade produkterna på ett enhetligt och enkelt sätt.

Varför behövs dataseten? Kan man inte bara använda egna siffror?

Vissa data kan vara svåra och/eller kostsamma att ta fram för enskilda bolag. Då kan det vara praktiskt att använda sig av generiska data. Om man vill använda sig av egna data kan dessa generiska data fungera som ett slags benchmark. Därutöver kan det gentemot vissa aktörer och i vissa sammanhang finnas ett värde i att dessa data är framtagna av ett forskningsinstitut snarare än av ett bolag. Tyvärr är vissa av de data som finns i internationella databaser föråldrade eller missvisande då de t ex kan basera sig på metoder som inte längre används. I de fallen kan det vara viktigt att ta fram uppdaterade data som kan presenteras för de aktörer som har dessa databaser. Utöver bolagens egna beräkningar används dessa generiska data t ex när forskare eller inköpare gör jämförelser mellan olika alternativ (t ex olika material), och då är det viktigt att dessa är representativa.

Vilken funktion har handboken?

Handboken är tänkt att underlätta för svenska företag att följa hållbarhetsstandarden, att formalisera vad vi anser vara rätt detalj-/kravnivå och att hjälpa inköpare att ställa relevanta krav. Bara genom att följa svensk lagstiftning nås en viss nivå och genom praxis och branschinitiativ genomförs idag aktiviteter som alla eller många organisationer genomför, vilket nu redovisas samlat i handboken. Handboken hjälper organisationer att identifiera viktiga frågeställningar under varje hållbarhetsaspekt och hjälper organisationerna att lämna mer jämförbara svar på hållbarhetsstandarden.

Varje organisation svarar själv på standarden utifrån sina förutsättningar och genom de grundläggande svar som finns i handboken undviks extra administration och dubbelarbete och organisationen kan koncentrera sig på att ge sina specifika svar inom områden där de gör extra mycket.

Handboken ska underlätta kommunikationen både inom och mellan organisationer och finns både som fysisk och digital bok. Den kan inte läggas ut öppet på grund av immaterialrättsliga skäl (SIS och den europeiska standardiseringsorganisationen CEN har copyright på innehållet i standarden och att betala för spridningsrättigheter ingår inte i budgeten.)

Hur förhåller sig handboken till befintliga certifieringar?

Handboken är en vägledning till standarden SS-EN 16751:2016 *Biobaserade produkter – Hållbarhetskriterier* som är en processtandard. Det innebär att standarden syftar till ett systematiskt arbetssätt. Den ersätter således inte existerande certifieringssystem inom skogsbruket utan är ett stöd vid användande av standarden. När standarden togs fram arbetade de svenska experterna för

att den skulle fungera väl tillsammans med befintliga system samt vara flexibel för olika typer av lösningar. Detta för att minska den administrativa bördan för företagen. Standarden ger inga tröskelvärden och därför heller inget binärt OK/ej OK utan ger möjlighet till en annan typ av kvalitativ kommunikation på ett enhetligt och transparent sätt.

Hur hänger hållbarhetsstandarderna ihop med Förnybartdirektivet och LULUCF?

Standarderna för hållbarhetskriterier för biobaserade produkter är framtagen för att täcka alla tre delar av hållbarhet miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet och de har inte tagits fram enligt modellen för standarderna kopplat till Förnybartdirektivet. Däremot går det att använda sig av sin hållbarhetsrapportering enligt Förnybartdirektivet för att besvara vissa av standardens indikatorer.

Förordningen inom LULUCF (dvs markanvändning, markomvandling och skogsbruk) är riktad mot medlemsstaterna och inte direkt mot organisationer men hållbarhetsstandarderna innehåller kriterier som hanterar både utsläpp och upptag av växthusgaser liksom markanvändningsförändring.

Varför har miljöorganisationerna inte varit med och tagit fram handboken?

I samband med starten av projektet anordnades workshopar där alla berörda organisationer inbjöds att delta. Det visade sig att det var skogsbruket som var mest intresserade. Miljöorganisationerna har dock varit med i framtagandet av standarderna och i samband med en semipublik remissrunda skickades handboken till flera olika organisationer. Vi fick svar från FSC, PEFC, Naturskyddsföreningen, Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen vilket förtydligat och förbättrat handboken ytterligare.

